

Lektionsplanering: Folkrätt och Mänskliga Rättigheter

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap

Tema: Folkrätt och mänskliga rättigheter

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla folkrätten i väpnade konflikter, den internationella humanitära rätten och skyddet för civila i väpnade konflikter samt de mänskliga rättigheterna och hur dessa förhåller sig till stat och individ.

Kunskapskrav

Eleven redogör översiktligt för begränsade delar av konstitutionell rätt, internationell rätt samt straff- och processrätt. Eleven redogör också översiktligt för innebörden av juridiska begrepp och använder dem med viss säkerhet i relevanta sammanhang.

Lärlarleda instruktioner

Introduktion till folkrätt (10 min)

- Definition av folkrätt och dess funktioner.
- Skillnaden mellan folkrätt och nationell rätt.
- Exempel på folkrättsliga normer och överenskommelser.

Mänskliga rättigheter (10 min)

- Översikt över de grundläggande mänskliga rättigheterna.
- Internationella konventioner och deras betydelse.
- Diskussion om hur mänskliga rättigheter implementeras i olika länder.

Väpnade konflikter och humanitär rätt (10 min)

- Vad är internationell humanitär rätt?
- Regler som skyddar civila under väpnade konflikter.
- Fallstudier där folkrätt och internationell humanitär rätt tillämpats.

Diskussion om folkrättens roll (10 min)

- Hur påverkar folkrätten staternas agerande?

- Aktuella exempel på folkrättsliga konflikter (exempelvis Syrien eller Ukraina).
- Elevernas tankar och frågor kring folkrätt.

Aktivitet

Eleverna delas in i små grupper och får i uppdrag att välja en folkrättslig konflikt som de ska undersöka. Varje grupp ges 20 minuter att samla information och diskutera följande frågor:

- Vad är konflikten?
- Vilka rättsliga normer berörs?
- Vilka mänskliga rättigheter är involverade?

Efter diskussionen presenterar varje grupp sina fynd för klassen i 5 minuter.

Exit-ticket

- **Vad är folkrätt?** Svar: Regler och normer som styr relationerna mellan stater.
- **Vilka är de grundläggande mänskliga rättigheterna?** Svar: Rättigheter som rör liv, frihet, och personlig säkerhet.
- **Vad innebär internationell humanitär rätt?** Svar: Regler som skyddar personer som inte deltar i stridigheterna och begränsar metoderna för krigföring.
- **Ge ett exempel på en väpnad konflikt där folkrätten har tillämpats.** Svar: Konflikten i Syrien och dess humanitära kris.
- **Hur kan individer utkräva sina mänskliga rättigheter?** Svar: Genom nationella och internationella domstolar och kommissioner.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en uppsats om en aktuell folkrättslig konflikt. I uppsatsen ska de inkludera en beskrivning av konflikten, berörda parter, folkrättsliga normer som tillämpas, samt analys av hur mänskliga rättigheter påverkas. Uppsatsen ska vara mellan 800-1000 ord.

Citat

"Injustice anywhere is a threat to justice everywhere." - Martin Luther King Jr., 1963. Detta citat betonar vikten av att vara uppmärksam på orättvisor, oavsett var de sker, och knyter an till lektionen genom att understryka att folkrätt och mänskliga rättigheter är universella och att varje individs rättigheter är kopplade till andra människors rättigheter.

Nästa lektion

Förslag på tema för nästa lektion: "Rättigheter vid konflikten." Denna lektion syftar till att fördjupa förståelsen för hur mänskliga rättigheter implementeras och skyddas i praktiken under väpnade konflikter.